

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 20 (5)

Izdan 1 decembra 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11246

J. Pohlig Aktiengesellschaft, Köln-Zollstock, Nemačka.

Stega za uže kod vazdušnih železnica.

Prijava od 6 februara 1934.

Važi od 1 maja 1934.

Ovaj se pronalazak odnosi na stegu za uže kod vazdušnih železnica a u kojoj se vrši međusobno kretanje stegačkih vilica okretanjem zavrtnjanskog vretena koje je za brzo približavanje vilica snabdeveno strmom lozom a za lagano kretanje pri samom stezanju postepenom lozom.

Novina ovog pronalaska sastoji se u tome, što zavrtnjansko vreteno sačinjavaju vretenova osovina i čaura koja se naspram toj osovini ne može okretati, ali koja se po njoj može aksialno pomerati i učvrstiti a koja ima s jedne strane na svom spoljašnjem omotaču krivi ili kosi žljeb otprilike sa poluokruglim poprečnim presekom a u koji zahvata jedna kuglica koja je učvršćena obrtljivo u jednoj od stegačkih vilica, međutim ova čaura s druge strane ima sektorasti obod koji radialno ispada i koji kad se završi brzo kretanje vilice, radi primanja aksialnih sila, zahvata u prstenasti žljeb stegačke vilice, tako da okretanjem vretena nastaje najpre brzo približavanje stegačke vilice posredstvom kuglice, a potom kad se ova rastereti oslanja se čaura posredstvom ovog oboda uz vreteno. Lagano kretanje vilice koje proizvodi pravi pritisak stezanja postiže se bilo time, što je ispadni obod obrazovan u vidu klina, a pri tome krivi žljeb koji služi za vođenje kuglice ima dve vrste koraka, bilo time što druga stegačka vilica obuhvata vreteno na inače poznati način postepenom lozom, pa s jedne strane ispadni obod nije obrazovan u vidu klina, nego sa međusobno uporednim frontalnim površinama, a s druge strane samo kraći deo krivog žljeba predviđenog na spoljašnjem omotaču čaure ima uspon. Zatim radi podešavanja stega za razne debljine užeta ima

ova čaura ispade (na pr., zavrtnje) koji zahvataju u prstenasti žljeb jedne navrtke za podešavanje. Navratka za podešavanje može se okretati po odgovarajućoj lozi na vretenovoj osovini pa se može učvrstiti u položaju koji odgovara dotičnoj debljini užeta pomoću zavora koji je učvršćen uz vreteno popustljivo na pr. pomoću zavrtnja a koji zavor leži istovremeno u jednom poprečnom žljebu vretenove osovine i u odgovarajućim žljebovima izrađenim na obimu navrtke za podešavanje.

Predmet ovog pronalaska ima naspram poznatim stegama za uže to preimućstvo, što ima jednostavniju konstrukciju i što se jednostavnije izrađuje. U poznatim stegama za uže na čijem se vretenu, snabdevenom strmom i postepenom lozom, kreću stegačke vilice ka drugoj okretanjem vretena postoje poteškoće pri rezanju (frezovanju) strme loze na vretenu. Ali naročite poteškoće pravi izrađivanje šuplje strme loze u jednoj od stegačkih vilica čak i pri upotrebi specijalnih mašina. Međutim prema ovom pronalasku ne pravi nikakve poteškoće urezivanje krivog žljeba na spoljašnjem omotaču čaure koja se navlači na vretenovu osovinu, a potpuno otpada izrada šuplje strme loze u jednoj vilici, jer umesto toga treba u jednu vilicu samo da se izbuši jedna rupa i da se snabde lozom u koju se uvrće telo koje podupire kuglicu. Uprošćena izrada koja proizlazi kod predmeta ovog pronalaska dovodi do znatnog smanjivanja troškova oko proizvodnje. Pa i u pogledu izmene delova posle trošenja nastaje to preimućstvo da se ne mora kao kod poznatih stega da izmeni bilo vreteno,

bilo vilice ili pak oboje, nego samo bilo čaura, bilo kuglica.

Ovaj pronalazak je pretstavljen na crtežu u dva izvedena primera i to pokazuju slike 1—4 jedan izveden oblik u kom se lagano kretanje stegačkih vilica uspostavlja klinastim obrazovanjem segmentastog oboda čaure, međutim u drugom izvedenom obliku prema slikama 5 do 8 postiže se to lagano kretanje stegačkih vilica time, što druga stegačka vilica svojom šupljom lozom obuhvata odgovarajuću postepenu lozu na vretenovoj osovini.

Sl. 1 je presek po liniji x—x na sl. 2.

Sl. 2 je izgled gledan sa strane navrtke za podešavanje.

Sl. 3 pretstavlja razvijenu šupljinu leve stegačke vilice.

Sl. 4 pretstavlja razvijenu šupljinu čaure.

Sl. 5 je presek po liniji y—y na slici 6.

Sl. 6 je izgled gledan sa strane navrtke za podešavanje.

Sl. 7 pretstavlja razvijenu šupljinu leve stegačke vilice.

Sl. 8 pretstavlja razvijenu šupljinu čaure.

Na vretenovoj osovini 1 (sl. 1), na kojoj je na delu 2 pričvršćena poznata pokretačka poluga sa tegom, koja nije naslikana, leži jedna stegačka vilica. 3. Ova se ne može pomerati naspram vretenu, pošto se ona s jedne strane oslanja uz ogrlicu 4 vretenove osovine 1, a s druge strane uz ravnu prednju površinu cilindrične opruge 5 koja je do polovine uvučena u vreteno. Između druge stegačke vilice 6 i vretenove osovine 1 smeštena je čaura 7 koja se može po vretenu uzdužno pomerati i učvrstiti, na način kao što je opisano u nastavku, ali koja se ne može okretati naspram vretenu zbog cilindrične opruge 5 koja je do polovine uvučena u vretenovu osovinu 1, a do polovine u čauri 7. Čaura 7 je na svom spoljašnjem omotaču snabdevena žljebom 8 koji se proteže koso i koji ima približno poluokrugli poprečni presek, a koji se sastoji od strmog dela 8' i ravnog dela 8'' (sl. 4). U ovaj žljeb 8 zahvata kuglica 9 (sl. 2 i 3) koja je položena okretljivo u stegačkoj vilici 6. Čaura 7 ima osim toga sektorasti obod 10 (sl. 1 i 4) koji radialno ispada, a koji radi primanja aksijalnih sila zahvata u prstenasti žljeb 11 stegačke vilice 6 na završetku brzog kretanja te vilice 6 proizvedenog od strane kuglice 9 pri okretanju vretena. Unutrašnja površina 10' (sl. 4) oboda 10 obrazovana je u vidu klina, ona prilaga uz kosu površinu 12 u prstenastom žljebu 11 stegačke vilice 6 (sl. 3).

Tok stezanja odigrava se na sledeći način:

Kad se vreteno, gledano s desne strane, okreće u smislu skazaljke časovnika, onda se

najpre posredstvom kuglice 9 a pomoću čaure 7, koja se okreće zajedno sa vretenom 1, stegačke vilice brzo pokrene ka užetu 13. Kad se završi ovo brzo kretanje kuglica 9 se rastereti a obod 10 čaure 7 zahvati u prstenasti žljeb 11 stegačke vilice 6. Površine 10' i 12 (sl. 3 i 4) se dodiruju pa pri daljem okretanju vretena nastaje polagano čvrsto pritezanje vilice.

Da bi se stega za užu mogla da podesi za različite prečnike užeta predviđeno je sledeće uređenje: čaura 7 koja je pomoću opruge 5 pričvršćena na vretenovoj osovini tako da se ne može okretati, ali se može uzdužno pomerati i učvrstiti. U ovu svrhu zahvata čaura 7 zavrtnjima 14 (sl. 1 i 4) u prstenasti žljeb 15 jedne navrtke 16 za podešavanje koja svojom šupljom lozom zahvata u odgovarajuću lozu 17 na vretenovoj osovini 1. Okretanjem ove navrtke po vretenovoj lozi 17 može se ova navrtka dovesti u položaj koji odgovara dotičnoj debljini užeta, a u tom se položaju može učvrstiti pomoću zavora 19, koji je pričvršćen popustljivo pomoću zavrtnja 18 uz vreteno 1, a koji zavor istovremeno leži u poprečnom žljebu vretenove osovine 1 i u odgovarajućim žljebovima 20 predviđenim na obimu navrtke 16 za podešavanje. Ovako se može na jednostavan način stega podesiti dotičnoj debljini užeta.

U drugom izvedenom obliku prema slikama 5 do 8 vrši se brzo kretanje stegačke vilice 6 na potpuno podjednaki način. Za proizvodnju jakog pritiska za pritezanje obuhvata druga stegačka vilica 3 na inače poznati način postepenu lozu 21 na vretenovoj osovini 1. Pri tome obod 10 nije obrazovan u vidu klina kao u prvom izvedenom obliku, nego ima međusobno uporedne frontalne površine (sl. 8). Dodirne površine 10' i 12 (sl. 7 i 8) leže u ravnima upravnim na osu vretena a ravan deo 8'' (sl. 8) krivog žljeba, predviđenog na omotaču čaure 7, nema nikakvog uspona.

Patentni zahtevi:

1) Stega za užu kod vazdušnih železnica, u kojoj se međusobno pomeranje stegačkih vilica vrši okretanjem jednog vretena koje je za brzo približavanje stegačkih vilica snabdeveno strmom lozom a za polagano pravo kretanje za stezanje postepenom lozom, naznačena time, što se vreteno sastoji od vretenove osovine (1) i od čaure (7) koja se naspram toj osovini ne može okretati ali se može po njoj aksijalno pomerati i učvrstiti a koja ima s jedne strane, na svom spoljašnjem omotaču, krivi ili kosi žljeb (8) koji ima u svom strmom delu (8') otprilike poluokrugli poprečni presek a

u koji zahvata kuglica (9) koja je položena obrtljivo u jednoj od stegačkih vilica (6), međutim ova čaura ima s druge strane sektorasti obod (10) koji radialno ispada a koji radi primanja aksialnih sila zahvata u prstenasti žljeb (11) stegačke vilice (6), tako da pri okretanju vretena najpre nastaje brzo približavanje stegačke vilice (6) posredstvom kuglice (9) a kad se ova rastereti nastaje oslanjanje te vilice (6) uz vreteno posredstvom oboda (10).

2) Stega za uže prema zahtevu 1, naznačena time, što je sektorasti obod (10) obrazovan u vidu klina.

3) Stega za uže prema zahtevu 1, naznačena time, što je jedna od stegačkih vilica (3) na inače poznati način pomoću postepene loze (21) nameštena pomerljivo na

vretenovoj osovini (1) a obod (10) ima međusobno uporedne frontalne površine i onaj deo (8'') žljeba koji se nastavlja uz strmi deo (8') žljeba leži koncentrično prema vretenu.

4) Stega za uže prema zahtevima 1 do 3, sa napravom za podešavanje prema različitim debljinama užeta, naznačena time, što čaura (7) ima nastavke (14) koji zahvataju u prstenasti žljeb (15) jedne navrtke (16) za podešavanje koja se može okretati po odgovarajućoj loži (17) na vretenovoj osovini (1) pa se u željenom položaju može učvrstiti pomoću zavora (19) koji istovremeno leži u jednom poprečnom žlebu vretenove osovine (1) i u odgovarajuće radialne žlebove (20) navrtke za podešavanje a koji je zavor (20) pomoću nekog zavrtnja (18) pričvršćen popustljivo uz vretenovu osovinu.

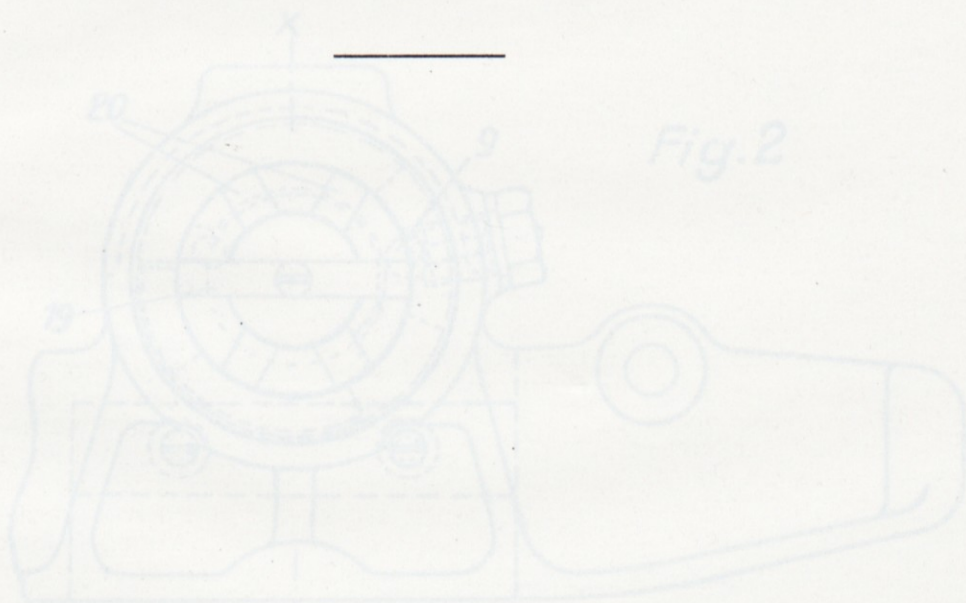

Fig. 2

Fig. 3

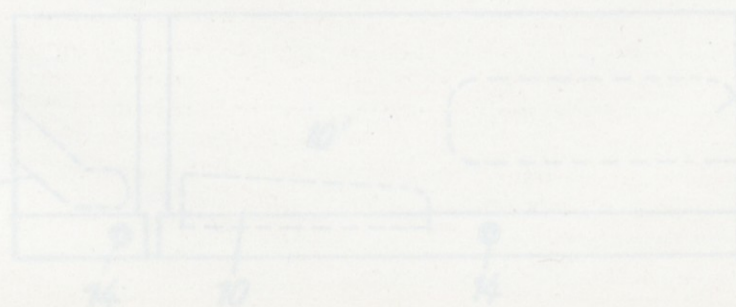

Fig. 4

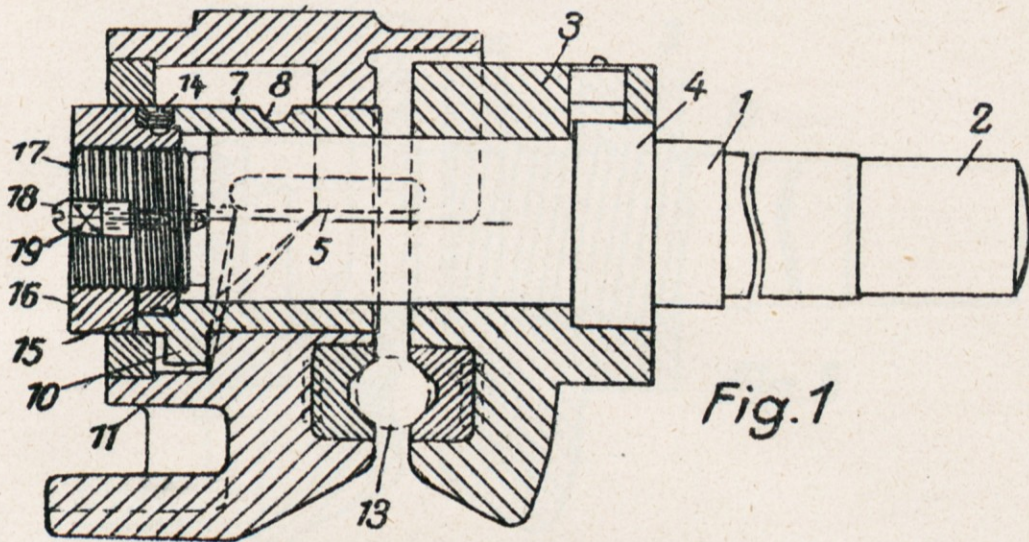

Fig. 1

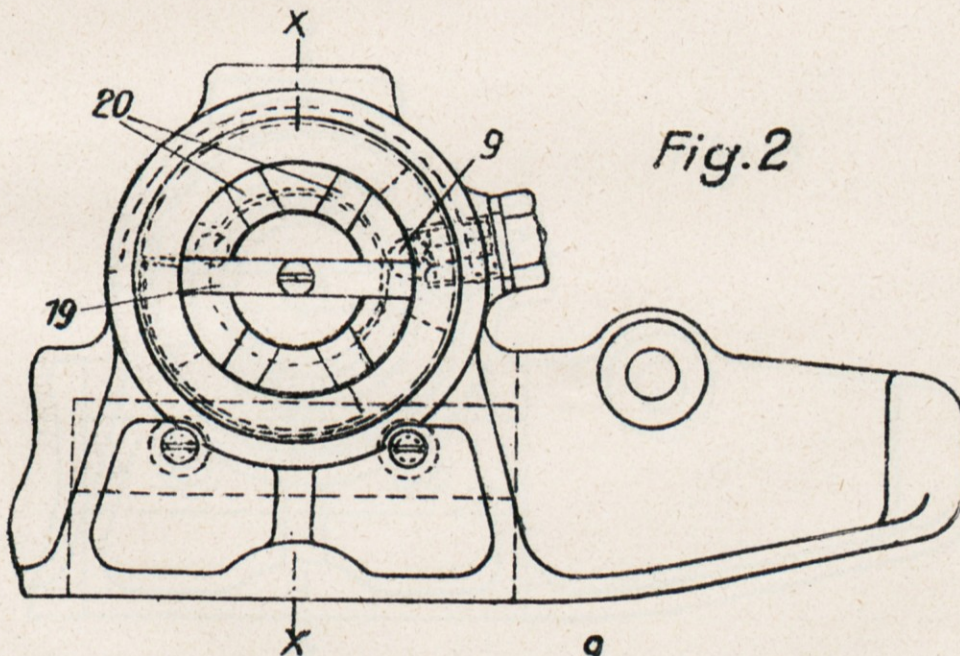

Fig. 2

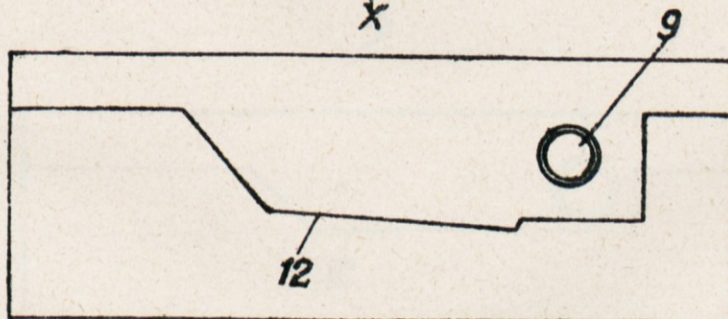

Fig. 3

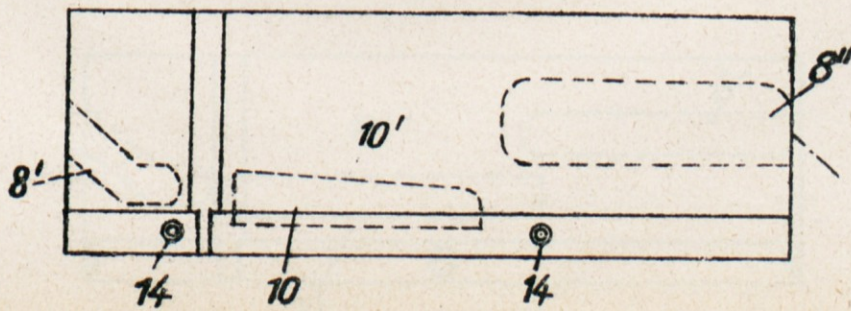

Fig. 4

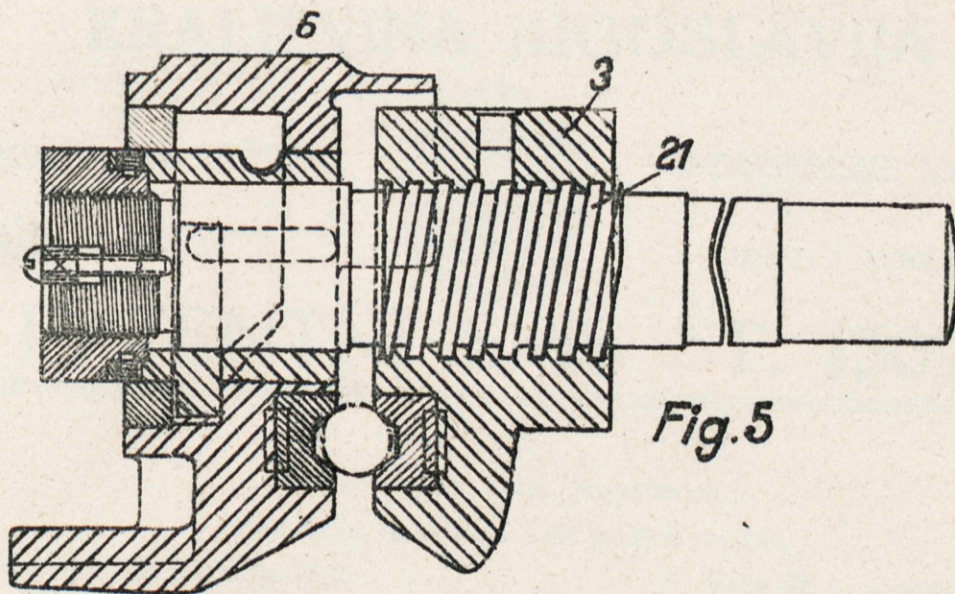

Fig. 5

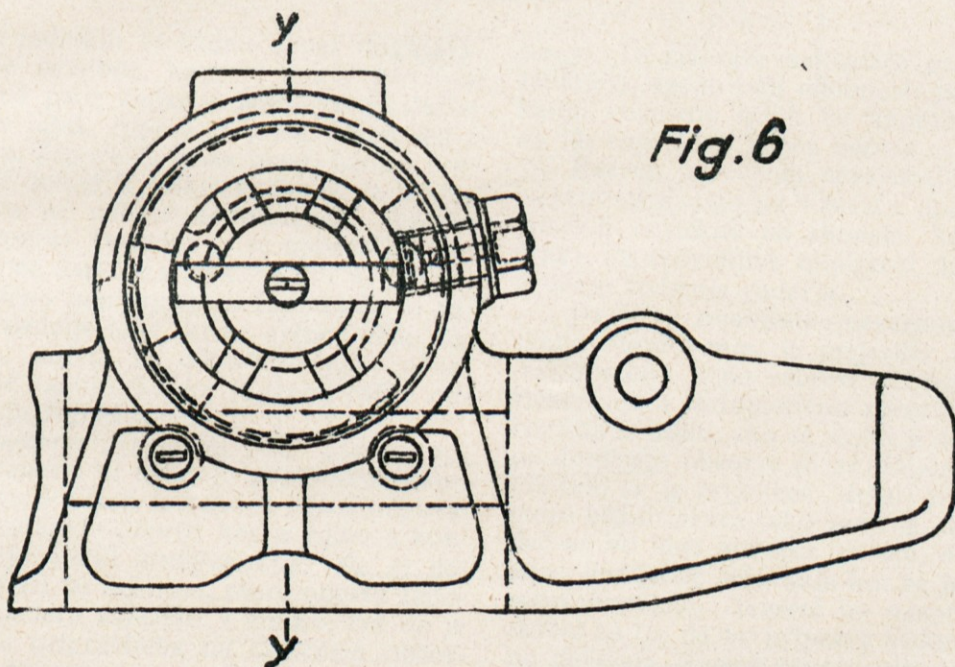

Fig. 6

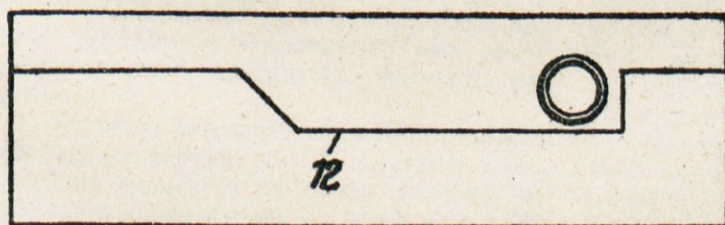

Fig. 7

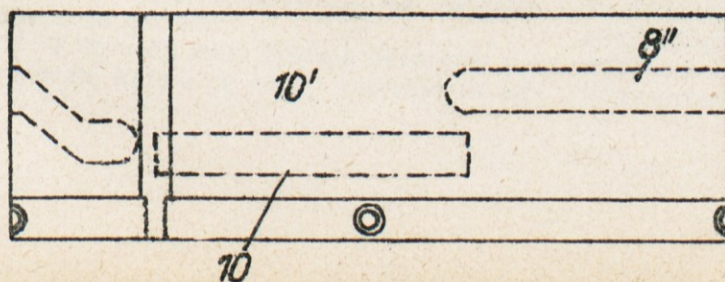

Fig. 8

